

¿Escriure a preu fet?

De tant en tant, un escriptor català en llengua catalana es passa al conreu de la literatura castellana. És un succés poc corrent i sol anar acompanyat de planys: el protagonista se sent mal comprès i mal pagat. Fa públic un gest de rebel·lia i proclama —en clau d'amenaça— que és a punt de fer-nos el salt amb l'altra llengua.

Més o menys soterrat, no hi falta mai el punt crític dels beneficis crematístics. I aquí s'hi troben a faltar dades, hi ha poca informació. Tenim un reduït grup d'escriptors catalans en llengua castellana, alguns dels quals han adquirit prestigi i compten amb capítol propi a la història de les lletres espanyoles. Però no se'ls veu pas especialment satisfets. En el transcurs d'entrevistes divulgades pels diversos mitjans de comunicació, es mostren més aviat queixosos, a vegades una mica amargats i tot.

La veritat és que si es tracta de prosperar i fer carrera literària, hi ha llengües més temptadores que el castellà, i posats a fer... Si la raó única són els guanys i la fama, a l'hora de passar d'una banda a l'altra valdria la pena de pensar-s'hi molt i, sobretot, no oblidar que els sentiments també tenen un preu i no és bo de cotitzar-los a la baixa.

No fa gaire que s'han donat a conèixer els resultats d'una enquesta reveladora. O no tant com això, perquè ja hi havia sospites greus: a Es-

panya es llegeix molt poc i, en canvi, es beu i es fuma molt. En tabac es gasta tres vegades més que en llibres i les quantitats destinades al consum d'alcohol expliquen la desproporció que hi ha entre els bars i les llibreries.

El Periódico, diari barceloní en castellà, deia —traduït d'una edició recent— "un poble amb aquest mena h'habituds està condemnat a continuar viatjant en el furgó de cua de l'Europa culta". S'hi podria afegir que no paga el tret d'esforçar-se a córrer per pujar en un vagó en marxa, especialment si es necessita

un traductor com a mà-nager.

